

“Ser ‘progre’ no és la política de papers per a tothom”

José Montilla (Iznájar, Còrdova, 1955).

Des del 1978 és militant del PSC-PSOE i de la UGT.

És alcalde de Cornellà de Llobregat des del 1985, i actualment ocupa la primera secretaria dels socialistes catalans i la vicepresidència de la Diputació de Barcelona.

És, doncs, un dels pesos pesants dins del primer partit de l'oposició a Catalunya.

Diu de vostè que al PSC té més pes que en Maragall...
—No, en el PSC no mana ni Pasqual Maragall ni jo. Hi ha una direcció col·legiada, escollida pel congrés, on hi ha un repartiment de funcions, que hem considerat entre tots que són les més convenients per als objectius que tenim com a partit. Entre altres, governar Catalunya, des d'una perspectiva de progrés.

—Vostè és alcalde, de fa anys, de Cornellà de Llobregat, una de les grans ciutats de l'àrea metropolitana de Barcelona. Quin ha de ser el paper d'aquestes ciutats en la política catalana?

—Crec que un dels grans actius del PSC és que té molta gent que ha governat municipis, començant pel mateix Pasqual Maragall amb Barcelona, en una etapa en què aquesta ciutat es transformà i es donà a conèixer al món. Nosaltres governem la immensa majoria dels municipis mitjans i grans de Catalunya. Més del 70% dels habitants de Catalunya tenen un govern socialista al municipi, la institució més propera al ciutadà... És un fet de què estem orgullosos, que ens permet el contacte directe amb la gent.

—Quin creu que és el motiu de la dualitat que ha predominat entre Generalitat-CiU i municipis-PSC?

—El que és obvi és que Convergència no és un partit municipalista. Mai no ho ha estat. Totes les seves accions han estat destinades a limitar el poder dels municipis. D'altra banda, també hem de dir que, tret de les passades

eleccions, que sí que les vam guanyar en nombre de vots, però no en escons, no hem sabut presentar un projecte amb suficient credibilitat per governar Catalunya. Hem de ser clars, els electors no s'equivoquen. Si ells no et donen suport és perquè no has sabut perfilar un projecte, no has tingut tampoc el lideratge personal necessari, i els nostres adversaris, en canvi, ho han sabut fer. A la primera etapa del govern de Jordi Pujol, hem de reconèixer que van estar molt més encertats que nosaltres. Però penso que avui el projecte de Convergència i Unió està esgotat. I els socialistes tenim un projecte i un lideratge per a una nova etapa.

—El PP es planteja, com a estratègia política a Catalunya, intentar lluitar per esgarrapar vots al PSC, més que no pas a CiU... Existeix una bossa de possibles votants entre PSC i PP?

—Segur que hi ha un cert elector que és fronterer entre el PP i nosaltres, així com entre el PP i Convergència o el PSC i Convergència. Però les possibilitats de creixement del PP, i particularment en zones com l'àrea metropolitana, és molt limitada. El PP ja va assolir el seu sostre a Catalunya quan el PP tenia la tendència d'ascens a la resta d'Espanya.

—Aquest tipus d'electorat, enmig del PP i del PSC, entén les tesis federalistes exposades per Maragall?

—Les tesis federalistes no són noves al PSC. Per alguns, sembla que sí. Però sempre hem tingut una posició

“Una política d’immigració no només ha de tenir mesures legislatives, també ha d’aportar programes, recursos, implicar administracions, agents socials...”

inequívocament catalanista i federalista. En qualsevol cas, potser Maragall ha tingut més capacitat per fer arribar-ho a l’opinió pública.

Avui, en el conjunt del socialisme espanyol, hi ha més condicions, han transcorregut una sèrie d’anys, que han fet que moltes regions i zones d’Espanya ara també tinguin aquesta percepció. Afortunadament s’ha avançat molt.

—Té algun límit el federalisme que planteja el PSC?

—Bé, el federalisme és federalisme, no és independentisme. És la nostra aposta, la de fer compatible llibertat i unió, més que no pas unitat. Aquesta unió sobre els pobles d’Espanya s’ha de fer sobre la base del respecte a la individualitat, però també sobre la base de la lleialtat i la solidaritat.

—Vostès han criticat el sistema de finançament, sobretot la manera com s’ha negociat. Quins són els aspectes més pobres d’aquest nou sistema?

—Aquest sistema aprovat és millor que l’anterior. Ho dic perquè l’anterior es va pactar quan CiU era decisiu a Madrid, i també havia de ser “fantàstic”. Després, però, es va demostrar que no ho era tant, ni donava tants recursos a Catalunya. És a dir,

amb el sistema que ara s’ha negociat, on CiU ha estat un figurant per la dependència al PP, Catalunya té més autonomia i recursos. Dit això, la negociació particular de Catalunya ha estat dolenta i ha obtingut menys recursos del que calia esperar, fins i tot dels que han obtingut altres comunitats. La veritat és que s’ha aconseguit la meitat del que estan dient, que és una desena part del que deien que aconseguirien.

A més, tot i que és un avanç, aquest no és el model que nosaltres volem, ni l’aplicaríem si hi hagués una altra correlació de forces. És a dir, si els socialistes guanyem les properes eleccions generals, revisarem aquest model per aplicar-ne un amb més capacitat normativa per a les comunitats, més participació a l’Agència Tributària, aproximació dels recursos de les comunitats als que tenen les comunitats forals, i que tracti també el finançament dels ajuntaments...

—Des de CiU se’ls ha retret que les crítiques que fan ara al nou model no es corresponen a les dificultats que van posar, quan el PSOE governava l’estat, pel traspàs del 15% de l’IRPF...

—En absolut. La proposta de començar a cedir parcialment l’IRPF és socialista, no de CiU. Igual que la cistella d’impostos, en part concretada en el nou sistema, que és al nostre programa electoral des de fa sis anys.

Són retrets al passat per amagar pactes d’ara, com el de CiU i el PP. I el problema no són els pactes, sinó les condicions amb què els fan, d’absoluta supeditació. El PP no necessita CiU per a res. És CiU el que necessita el PP per continuar governant Catalunya. És un pacte que comporta un vassallatge. Per això l’actitud de CiU a Madrid i del seu grup parlamentari és la que és. Per això sorprèn, quan es fan acusacions des de segons quins llocs, que hi ha una croada antiautonòmica... Evidentment, que n’hi ha des que el PP té majoria absoluta, però que no ens facin responsables als socialistes, que som precisament la garantia que no hi hagi involució, i no CiU, que no està en disposició de negociar res. Avui, en la política espa-

nyola, no hi pinten res, i a Catalunya depenen del PP.

I el que cal és que es defineixin sobre què faran amb la *Ley de estabilidad presupuestaria*, que és una LOAPA econòmica i financera. Només sabem que els socialistes votaran en contra, però no sabem què faran els sobiranistes de CiU. Bé, ja n’hi ha prou, d’hipocresia.

—Ha comparat la *Ley de estabilidad presupuestaria* amb la LOAPA. Però vostès hi van votar a favor...

—La LOAPA es va fer quan governava UCD i en un determinat context que tots recordem, després d’un cop d’estat. Però bé, d’això fa vint anys. Viure parlant del que va passar fa vint anys es fa quan no es té gaire clar què cal fer ara i en el futur. Avui no cal parlar de la LOAPA de fa vint anys, sinó de la Llei de cooperació, de la *Ley de estabilidad presupuestaria*, del finançament, de la millora d’autogovern... La història pels historiadors. Convergència parla del passat perquè no té projecte de futur.

—La funció de la moció de censura que presentaran ara és la de posar en evidència això?

—Bàsicament sí. La moció de censura no és tant una censura al Govern, que ja es farà al Debat de Política General, sinó la presentació de l’alternativa. Crec que el poble de Catalunya, i el Parlament com a màxima institució que el representa, té dret a conèixer i debatre un altre projecte per governar el país. I aquest és l’objectiu, presentar l’alternativa a un govern que governa poc, que té les mans lligades pel PP, que no té prioritats i es refugia en la discussió de la història o en la propaganda.

—L’efectivitat, la ideoneïtat, els riscos de presentar la moció, sense el suport dels altres grups de l’oposició, s’han debatut molt...

—Aquesta moció de censura no té pretensions des del punt de vista de l’aritmètica parlamentària, no aspirem a desallotjar Jordi Pujol de la presidència, amb el suport del PP o amb trànsfugues del CiU! L’important és que es conegui que hi ha un altre projecte. Això comporta riscos?

Evidentment, però estem convençuts que cal córrer-los.

—En un moment com el d'ara, amb majoria absoluta del PP a Madrid, per millorar l'autogovern no tindrien més sentit els pactes entre vostès i CiU?

—Nosaltres no descartem pactes amb ningú. Però els pactes normalment es fan amb les forces polítiques amb què hi ha més afinitats, des d'un punt de vista programàtic. No descartem doncs cap pacte, a excepció del PP, amb el qual no pactarem, ni governarem Catalunya, ni governarem amb el seu suport, com està fent CiU.

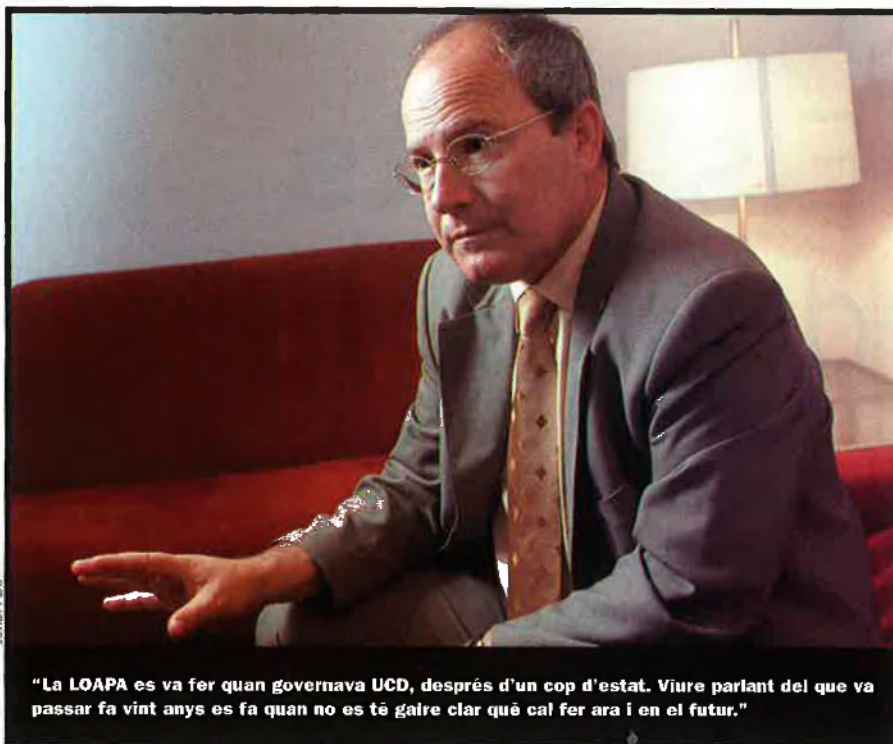
—Al País Basc, però, tot i que la situació no té res a veure amb la d'aquí, sí que han pactat socialistes i PP.

—Hi ha hagut una relació on hi ha hagut punts en comú i de divergència. Un d'aquests punts en comú són els morts. Els morts uneixen molt. Que PSE i PP siguin blanc dels atacs dels violents fa que tinguin moltes coses en comú, i per tant fa que tinguin una manera comuna d'afrontar la violència. La violència al País Basc implica una limitació de les llibertats, especialment pels militants i càrrecs públics d'aquestes dues formacions. Estan en una situació molt complexa sobre la qual cal opinar amb un cert coneixement de causa. Ara, hi ha coses en comú amb el PP al País Basc? Doncs sí, però també hi ha coses en comú amb el PNB.

—Sobre la relació entre el PSOE i PSC, periòdicament es va repetint la proposta que el PSC tingui grup propi al Congrés dels Diputats. Maragall ho ha defensat en diverses ocasions...

—No està en la ment del PSC treure un debat que ara no té sortida, entre altres coses, perquè tenir grup propi no és un tema exclusivament de voluntat pròpia. Vam tenir grup propi fins que va hi haver una reforma parlamentària que ho va impossibilitar. Ara, els nostres adversaris tenen majoria absoluta. Per tant, posar sobre la taula debats estèrils que no condueixen enlloc, no ho farem.

—Els grans pactes d'estat que el PP ha negociat amb el PSOE no dificulten una mica la comprensió del federalisme que es postula des del PSC?

"La LOAPA es va fer quan governava UCD, després d'un cop d'estat. Viure parlant del que va passar fa vint anys es fa quan no es té gaire clar què cal fer ara i en el futur."

—No, nosaltres compartim la filosofia d'aquests pactes d'estat. Pensem que són necessaris, també, pel desenvolupament de l'estat de les autonomies des d'una òptica federal. Igual que a Catalunya també hem proposat assolir grans pactes sobre temes bàsics. Que hi hagi un gran pacte sobre immigració, no seria positiu pel conjunt dels territoris d'Espanya? Un pacte en el qual participessin govern, oposició, agents socials, comunitats autònomes, ajuntaments... Seria positiu. Desgraciadament no ha estat possible. I tampoc ha estat possible un gran pacte de finançament autonòmic... Hi ha un acord entre govern i comunitats autònomes, però ens hauria agradat un pacte més ampli, amb la resta de formacions polítiques, comunitats i ajuntaments. Zapatero va parlar de quatre grans pactes necessaris: terrorisme, justícia, finançament i immigració. Dos temes sí que han estat possibles, però els altres dos no.

—Quins serien els principis bàsics que defensens per a un pacte sobre la immigració?

—No només ha de tenir mesures legislatives, també ha d'aportar programes, recursos, implicar administracions, agents socials... En definitiva,

comporta tenir una política d'immigració que ara el PP no té. Ha fet una llei i un decret d'immigració, però això no vol dir que tinguin una política. A més, la llei, la incompleixen. Crec que un pacte hauria de comportar els aspectes referits a la cooperació amb els països del Magrib, tot el que fa referència a la inversió espanyola en aquests països, les quotes... Nosaltres no som partidaris de barra oberta i que vingui tothom.

Perquè no hi hagi ni racisme, ni xenofòbia, vol dir que aquesta gent han de tenir papers, feina, poder viure en barris dignes i accés també als serveis bàsics d'educació i cultura, amb tots els esforços que comporta això, atès l'elevat nombre d'immigrants que hi ha a les escoles.

—Creu doncs que hi ha d'haver quotes d'entrada?

—Sí, sí. Jo sóc partidari que n'hi hagi. Els socialistes som partidaris que hi hagi contingents. Però que siguin pactats. Penso que ser *progre* no és la política de portes obertes i de papers per a tothom, això vol dir tenir gent vivint en condicions inhumanes i afavorir el racisme i la xenofòbia.

Enric Rimbau